LEAVE OF ABSENCE TO SRI S. NIJALINGAPPA.

Mr. SPEAKER.— I have received a letter from Sri S. Nijalingappa an Hon'ble Member of this House requesting leave of absence from 27th February 1961 to 3rd April 1961 of the current session as he is confined to bed on account of a fractured leg. Is it the pleasure of the Assembly that permission be granted to Sri S. Nijalingappa to remain absent from the sittings of the current session from 27th February to 3rd April 1961 ?

Hon'ble MEMBERS.— Yes.

Mr. SPEAKER.— Pemission to remain absent is granted to Sri S. Nijalingappa.

DEMANDS FOR GRANTS IN ADVANCE (VOTE ON ACCOUNT) FOR THE YEAR 1961-62.

Sri J. H. SHAMSUDDIN (Deputy Minister for Finance).— Sir, on the recommendation of the Governor of Mysore, I beg to move:

> "That a sum not exceeding Rs. 77,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Taxes on Income other than corporation Tax.".

Mr. SPEAKER.— I will put all the demands in respect of the demands for grants in advance (Vote on Account) for the year 1961.6.2 The question is:

> "That the sums not exceeding the amounts shown in the List of Demands for grants in advance (Vote on Account) for the year 1961-62, circulated to the Members be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July, 1961, in respect of demands Nos. 1 to 7, 7A, 8, 10, 13 to 27, 27A, 28, 28A 29, 32 to 38, 40A, 42, 44 to 49, 49A, 51 to 58."

The motion was adopted.

AS DIRECTED BY THE CHAIR, THE MOTION FOR DEMANDS FOR GRANTS IN ADVANCE (VOTE ON ACCOUNT) FOR THE YEAR 1961-62 WHICH WERE ADOPTED BY THE HOUSE AND REPRODUCED BELOW:—

MOTIONS FOR DEMANDS FOR GRANTS IN ADVANCE (VOTE ON ACCOUNT) FOR THE YEAR 1961-62.

DEMAND No. 1—TAXES ON INCOME OTHER THAN COROPORATION TAX.

4. *Taxes on Income other than Corporation Tax.*

"That a sum not exceeding Rs. 77,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in couese of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Taxes on Income other than Corporation Tax'."

DEMAND No: 2—LAND REVENUE.

7. *Land Revenue*

"That a sum not exceeding Rs. 1,31,35,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Land Revenue'."

DEMAND No. 3—STATE EXCISE.

8. *State Excise Duties.*

"That a sum not exceeding Rs. 8,28,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'State Excise'."

DEMAND No. 4—STAMPS.

9. *Stamps.*

"That a sum not exceeding Rs. 1,28,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Stamps'."

DEMAND No. 5—FOREST.

10. *Forest*

"That a sum not exceeding Rs. 1,06,57,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Forest'."

(Mr. SPEAKER)

DEMAND No. 6.—REGISTRATION.

11. *Registration.*

"That a sum not exceeding Rs. 5,43,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Registration'."

DEMAND No. 7—MOTOR VEHICLES ACTS—ADMINISTRATION.

12. *Taxes on Vehicles.*

"That a sum not exceeding Rs. 4,80,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Taxes on Vehicles'."

DEMAND No. 7-A—SELES TAX—ADMINISTRATION.

12-A. *Sales Tax.*

"That a sum not exceeding Rs. 10,78,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Sales Tax'."

DEMAND No. 8—OTHER TAXES—ADMINISTRATION.

13. *Other Taxes and Duties.*

"That a sum not exceeding Rs. 23,76,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Other Taxes and Duties'."

DEMAND No. 10—IRRIGATION.

18. *Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenues.*

"That a sum not exceeding Rs. 45,29,000 be granted to the Government to defray the charges which will in come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Other Revenue expenditure financed from Ordinary Revenues'."

DEMAND No. 13.—GENERAL ADMINISTRATION.

25. *General Administration (Except the sub-major heads B and C).*

"That a sum not exceeding Rs. 97,28,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'General Administration' (Except the sub-major hands B and C)'."

DEMAND No. 14—GENERAL ADMINISTRATION (STATE LEGISLATURE AND ELECTION CHARGES).

25. *General Administration (B. Parliament and the State Legislature and C. Elections).*

"That a sum not exceeding Rs. 16,92,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'General Administration (State Legislature and Election Charges)'."

DEMAND No. 15.—ADMINISTRATION OF JUSTICE.

27. *Administration of Justice.*

"That a sum not exceeding Rs. 28,71,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Administration of Justice'."

DEMAND No. 16.—JAILS.

28. *Jails.*

"That a sum not exceeding Rs. 16,91,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Jails'."

DEMAND No. 17.—POLICE.

29. *Police.*

"That a sum not exceeding Rs. 1,35,10,000 be granted in advance to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Police'."

DEMAND No. 18—PORTS AND PILOTAGE.

30 *Ports and Pilotage.*

"That a sum not exceeding Rs. 1,52,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Ports and Pilotage'."

(MR. SPEAKER)

DEMAND NO. 19.—SCIENTIFIC DEPARTMENTS.

36. *Scientific Departments.*

"That a sum not exceeding Rs. 5,27,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Scientific Departments'."

DEMAND NO. 20.—EDUCATION.

37. *Education.*

"That a sum not exceeding Rs. 5,48,54,000 be granted to the Government to defray to charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Education'."

DEMAND NO. 21.—MEDICAL.

38. *Medical.*

"That a sum not exceeding Rs. 1,11,00,000 be granted to the Government to defrey the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Medical'."

DEMAND NO.22.—PUBLIC HEALTH

39. *Public Health.*

"That a sum not exceeding Rs. 90,50,000 be granted to the Government, to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st July 1961, in respect of 'Public Health'."

DEMAND NO. 23.—AGRICULTURE, HORTICULTURE AND FISHERIES.

40. *Agriculture.*

"That a sum not exceeding Rs. 85,03,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Agriculture'."

DEMAND NO. 24.—RURAL DEVELOPMENT.

40-*A*. *Rural Development.*

"That a sum not exceeding Rs. 48,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year ending for the period 31st day of July 1961, in respect of 'Rural Development'."

DEMAND NO. 25.—ANIMAL HUSBANDRY.

41. *Animal Husbandry.*

"That a sum not exceeding Rs. 41,65,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Animal Husbandry'."

DEMAND NO. 26.—CO-OPERATION

42. *Co-operation.*

"That a sum not exceeding Rs. 28,62,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Co-operation'."

DEMAND NO. 27.—INDUSTRIES INCLUDING SERICULTURE AND CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

43. *Industries and Supplies & 43-A Capital Outlay on Industrial Development.*

"That a sum not exceeding Rs. 6,57,64,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Industries and Supplies and Capital outlay on Industrial Development'."

DEMAND NO. 28.—LABOUR AND EMPLOYMENT.

46. *Labour and Employment Miscellaneous Departments.*

"That a sum not exceeding Rs. 20;25,000 be granted "on account" to the Government to defray the charges will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of Labour and Employment.

DEMAND NO. 28.—MISCELLANEOUS DEPARTMENTS.

47. *Miscellaneous Departments.*

"That a sum not exceeding Rs. 23,12,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of "Miscellaneous Departments'."

(Mr. SPEAKER)

DEMAND NO. 28-A.—COMMUNITY DEVELOPMENT, ETC.

47-*A*. *Community Developmeni Projects, National Extension Service and Local Development Works.*

"That a sum not exceeding Rs. 93,60,000 be granted "on account" to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works'."

DEMAND NO. 29.—CIVIL WORKS.

50. *Civil Works.*

"That a sum not exceeding Rs. 4,90,28,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Civil Works'."

DEMAND NO. 32.—FAMINE.

54. *Famine.*

"That a sum not exceeding Rs. 22,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Famine'."

DEMAND NO. 33.—TERRITORIAL AND POLITICAL PENSIONS.

54-*A*. *Territorial and Political Pensions.*

"That a sum not exceeding Rs. 74,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Territorial and Political Pensions'."

DEMAND NO. 34.—PRIVY PURSES AND ALLOWANCES.

54-*B*. *Privy Purses and Allowance of Indian Rulers.*

"That a sum not exceeding Rs. 16,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Privy Purses and Allowances of Indian Rulers'."

DEMAND NO. 35.—SUPERANNUATION ALLOWANCES AND PENSIONS.

55. *Superannuation Allowances and Pensions.*

"That man a sum not exceeding Rs. 70,24,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during part of the Financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Superannuation Allowances and Pensions'."

DEMAND NO. 36.—COMMUTATION OF PENSIONS.

55-*A*. *Commutation af Pensions financed from Ordinary Revenues.*

"That a sum not exceeding Rs. 1,19,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Commutation of Pensions Financed from Ordinary Revenues'."

DEMAND NO. 37.—STATIONERY AND PRINTING.

56. *Stationery and Printing.*

"That a sum not exceeding Rs. 23,03,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day July 1961, in respect of 'Stationery and Printing'."

DEMAND NO. 38.—MISCELLANEOUS.

57. *Miscellaneous.*

"That a sum not exceeding Rs. 45,81,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year the year for the the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Miscellaneous'."

DEMAND NO. 40-A.—MISCELLANEOUS CONTRIBUTIONS AND ASSIGNMENTS.

62-*B*. *Other Miscellaneous Contributions and Assignments.*

"That a sum not exceeding Rs. 20,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Miscellaneous Contributions and Assignments'."

(Mr. SPEAKER)

DEMAND No 42.—WORKING EXPENSES–IRRIGATION WORKS-COMMERCIAL.

XVII. I. N. E. & D. Works (Commercial)—Working Expenses.

"That a sum not exceeding Rs. 35,54,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961 in respect of 'I. N. E. & D. Works (Commercial)–Working Expenses'."

DEMAND No. 44.—ROAD AND WATER TRANSPORT SCHEMES.

XLVI-A. Receipts from Road and Water Transport Sehemes—Working Expenses.

"That a sum not exceeding Rs. 2,50,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Receipts from Road and Water Transport Schemes—Working Expenses'."

DEMAND No. 45.—COMPENSATION TO ZAMINDARS.

65. *Payment of Compensation to Landholders, etc., on the abolition of Zamindari System.*

" That a sum not exceeding Rs. 20,13,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of Payment of Compensation to landholders. etc., on the abolition of Zamindari System'."

DEMAND No. 46.— CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION (COMMERCIAL).

68. Construction of Irrigation; Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)

" That a sum not exceeding Rs. 3,34,11,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Comercial)'."

DEMAND NO. 47—IRRIGATION WORKS—NON-COMMERCIAL.

68-*A*. *Construction of I. N. E. and D. Works (Non-Commercial).*

"That a sum not exceeding Rs. 29,25,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31 st day of July 1961, in respect of 'Construction of I. N. E. and D. Works—Non-Commercial'."

DEMAND NO. 48.—CAPITIAL OUTLAY ON IMPROVEMANT OF PUBLIC HEALTH.

70. *Capital Outlay on Improvement of Public Health.*

" That a sum not exceeding Rs. 1,67 000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Capital Outlay on Improvement of Public Health'."

DEMAND NO. 49.—INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

72. *Captial Outlay on Industrial Development.*

" That a sum not exceeding Rs. 1,11,48,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Capital Outlay on Industrial Development'."

DEMAND NO. 49.—*A*. DEVELOPMENT TO MINOR PORTS.

73. *Capital Outlay on ports.*

" That a sum not exceeding Rs. 10,00,000 be granted " on account " to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Capital Outlay on Ports'."

DEMAND NO. 51.—CAPITAL OUTLAY ON CIVIL WORKS.

81. *Capital Account of Civil Works outside the Revenue Account.*

" That a sum not exceeding Rs. 2,23,82,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Capital Account of Civil Works outside the Revenue Account'."

(Mr. Speaker)

DEMAND No. 52.—CAPITAL ACCOUNT OF ELECTRICITY SCHEMES OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

81-*A*. *Capital Outlay on Electricity Schemes.*

" That a sum not exceeding Rs. 3,74,80,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payments during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Capital Outly on Electricity Schemes'."

DEMAND No. 53.—CAPITAL ACCOUNT OF OTHER WORKS OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

82. *Capital Account of other Works outside the Revenue Account.*

" That a sum not exceeding Rs. 4,50,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Capital Account of other Works outside the Revenue Account'."

DEMAND No. 54.—CAPITAL OUTLAY ON ROAD AND WATER TRANSPORT SCHEMES.

82-*B*.*Capital Outlay on Road and Water Transport Schemes outside the Revenue Account.*

" That a sum not exceeding Rs. 17,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of Capital Outly on Road and Water Transport Schemes'."

DEMAND No. 55.—COMMUTED VALUE OF PENSIONS.

83. *Payment of Commuted Value of Pensions.*

" That a sum not exceeding Rs. 1,19,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Commutation of Pension'."

DEMAND No. 56.—PAYMENTS TO RETRENCHED PERSONNEL.

85. *Payments to Retrenched Personnel.*

" That a sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Payment to Retrenched Personnel'."

DEMAND NO. 57.—CAPITAL OUTLAY ON SCHEMES OF GOVERNMENT TRADING.

85-A *Capital Outlay on Schemes of Government Trading.*

"That a sum not exceeding Rs. 4,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Capital Outlay on Schemes of Government Trading'."

DEMAND NO. 58.—ADVANCES AND LOANS.

P. Loans and Advances by State Government.

"That a sum not exceeding Rs. 2,74,42,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the part of the financial year for the period ending 31st day of July 1961, in respect of 'Loans and Advances by the State Government',"

BUDGET ESTIMATES FOR 1961-62.

General Discussion—(Contd.).

2-00 P.M.

†Sri D. ABDUL RASHID.—Mr. Speaker, Sir, I want to say something about the lot of teachers working in rural parts. Generally, they are put to much difficulty and also mental worry for not receiving their salary in time. It is a practice to send salaries by money order, but the post-man is expected to carry Rs. 200 only at a time and he goes round the villages only twice a week. On account of this, the salary could not reach the hands of the teachers in time. It takes one or two weeks for these teachers to receive salaries. For example, where the total sum is more than Rs. 1000, the teachers get the salaries only in the third or fourth week of the month. Therefore, I suggest that this money order commission now spent on sending salaries to the teacher can be saved and the teachers may be paid in lieu of the actual bus fare for travelling from their place to the town to receive the salaries. They can be paid actual bus fare and asked to go to the town to receive salaries on a particular day. According to the present practice, the teachers are put to much difficulty and this matter has been brought to the notice of the authorities. After all, the difference in expenditure is not much.

As regards basic training, since there is dearth of trained teachers in basic education, Government should open more training colleges and in that connection, I wish to make one important suggestion. The Urdu teachers in primary schools who do not know Kannada are

(Sri. ABDUL RASHID)

deprived of basic education since the education is imparted in Kannada. That means to say that the children who are given education in Urdu in primary schools are not benefited by this basic education. Now, since some Urdu Range Inspectors are trained in basic education, Government can as well appoint them to teach Urdu -knowing primary school teachers.

As regards T.A. paid to range Inspectors, it is calculated according to the number of schools visited. There is one Kannada Range Inspector for each taluk and the Urdu Range Inspector is to cover more than 2–3 taluks ; but the fixed T.A. is the same for both Kannada Range Inspector and Urdu Range Inspectors. This is very unjust because T.A will be calculated on the distance covered by journeys and not the number of schools visited. Therefore, the F.T.A. to these Urdu Range Inspectors should be reasonably increased.

As regard Transport Department, there is much leakage of revenue and the Government is making up this fall in revenue by enhancing the fare. This has resulted in causing great hardship to the poor people. Another thing is, the stages on the routes are not marked and it is left to the Conductor to charge anything. In Hyderabad Karnatak, I have seen that actually, the stages are marked by fixing boards. Here also, such boards must be fixed at the stages and actual fare must be collected according to the stage covered and the passenger will know where his destination is covered. Also, the stage distance should be reduced to three miles so that the passenger will have the benefit to get down very near to his village. This may be kept in mind. One other point is, there is no checking carried on properly in the buses. Especially between Kolar and K.G.F, there is nobody to check and a good sum of money goes to the pockets of the Conductor. The Minister for Transport may kindly note this. There must be proper checking machinery and there should be no leakage of income on this account. There must be checking other than the checking points; otherwise, they would not know whether the passengers have been given tickets or not. Therefore, we must see that the checking is done efficiently and strictly.

Lastly, about Sericulture in which I have a great interest. The Act was implemented with effect from the 30th January of this year, but the provisions of the Act are not strictly followed. The licensee is at liberty to purchase anywhere without any restriction. Therefore, I wish that the Government should enforce the laws very strictly in the interests of the industry and the Government should concentrate their attention on research work and administration of the department and not undertake this as a commercial business. For example, Government has taken pride in saying that they are producing large quantities of cross breed layings for distribution, whereas under the law private persons are licensed to prepare and distribute laying.

Therefore, it is not merely preparation of layings sand sellings; that the Government has to be altered even the Constitution does not allow the Govternment to monopolise or interfere in small trades. So, whatever Government prepare, that should be made use to demonstrate to the farmers and not to make it a trade itself. This will deprive those engaged in this trade, of their livelihood. Either Government may completely monopolise this industry or leave it to the private enterprse. Government should only give education to people in this field of sericulture and not simply prepare some trading materials and sell them. Sir, I will take some other opportuniity to speak on sericulture because I have got a lot to say on this. I now conclude thanking you for giving me this opportunity.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಯವ್ಯಯದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನರಿರುವುದದಿಂದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ 15 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಏಳನೆಯ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ದಿವಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ 15 ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀ ಮಾರ್ಕ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಮಂಗಲಿ ಎಂದು ಕರೆದರೂ ಕೂಡ, ಅರಸಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಬಳೆ ಇವೊಂದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಇಂಥವರನ್ನು ಸುಮಂಗಲಿ ಎಂದು ಕರೆದ ಹಾಗೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರೂ, ಅಧಿಕಾರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಹೊಗಳಿದರು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದದು. ಆರ್ಥಿಕ ಶಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲದೆ......!

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಈಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಅರಶಿನ-ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುಧು ನೀವು.

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಒಳಗುದಿ ಯುದ್ಧವಿದ್ದು ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರಾಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 8–9 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂದೂ, ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದೂ ವಿರಾಮ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕೋಣ ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಜಾಣತನವಿದೆಯಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಜಾಣತನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾದ್ದೇ; ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ, ಇಂದು ಇವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ತಳಹದಿ ವಿಶಾಲವಾದುದು, ಸುಭದ್ರವಾದುದು. ಇದೆಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆಗಳಾಗುವವರಿಗೆ, ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲವೇನು? ನಾವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಬಹು ಜನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು ಎಂದು ಕಾಣು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ investigation ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು 20 ಮನೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ನಾಳೆಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ದವಸವೇ ಯಾರ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಹಾಕತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಯಾರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮುಖಂಡರು ಸಂತುಷ್ಟ ರಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು enquiry ಕಮಿಟಿಗಳು ಆ ಕಮಿಟಿಗಳ ಛೇರ್‌ಮನ್ನರು, ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವ ರನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಂತುಷ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಗದಂಥ ಮಳೆ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಜೋರಾಗಿ ಬರದೇ ಇದ್ದರೂ ಸುಮಾರು 28 ಕೆರೆಗಳು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಹೋದುವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಇಬ್ಬರು ಓವರ್‌ಸಿಯರುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿ ದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಜನತೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು.

Sri M. N. NAGHNOOR.—Sir, the Hon'ble Member suggested that a sub-division must he created. I said it was not necessary but only two overseers will be enough.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದ ಕೂಡಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಾವುದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹುಕುಂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ನಾಗನೂರ್.—ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಒಡೆದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—28 ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದಿರುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕು ? ಮಳೆಗಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಮಳೆಗಾಲ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಇವರೆಲ್ಲ ಲಾಯರುಗಳು, ಹೇಗೆ ಬೇಕಾ ದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಜೀಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಬೇಗ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿದರೆ ಏನಾಗು ತ್ತದೆ.? ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆ ಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. water charges ಎಂದು ಬೇರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮಣ್ಣನ್ನು consolidate ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು layer ಗ್ರಾವಲ್

ಹಾಕಿ, ನೀರು ಹಾಕಿ ದಮ್ಮಸು ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು layer ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿ ಯಾರ ಕೈಗೂ ಸಿಕ್ಕದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ implement ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಜನ ನೋಡಿ ಮೋಸಹೋಗಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಮರಕ್ಕೆ ಅಣಬ ರೋಗ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲು ಇಲ್ಲ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅಣಬೆ ರೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ತಹರ್‌ವರೆಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನಿಗಾವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಯಾವುದೋ ಮಣ್ಣಿನಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು, ಬೂದಿ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಪಾಲಿಡಾರ್ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಡೆಯಲು ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಮತ್ತು ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ್ದೀರಾ? ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಅಂಕೆಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ.

ಈಗ ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲ್ಲೂ ಆಹಾರದ ಸ್ವಯಂಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಏನು ಸ್ವಯಂಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಾ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕಷ್ಟವೇನಿದೆ, ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಸ್ಸು ಚಾರ್ಜಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಇದು ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಮ್ಮಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಮಾಡಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಬಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಮೈಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದು ನಯಾಪೈಸಾನಂತೆ ಓಡಿಸುವಾಗ ಇವೊತ್ತು ಸರಕಾರದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರವನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ, ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಸಿಗದೆ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ 25 ಜನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ನೋಡುತ್ತಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಕಮೀಷನರುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಜನ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಯವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲೇ ಈಗ ಒಂದು ಸಿಮೆಂಟು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರ ತಲೆ ಒಡೆದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಾಳೆಯಗಾರರು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದುದರಿಂದಲೇ ಮೊನ್ನೆ ಕೊಲೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮೈಸೂರಿನ ಕೂಲಿಯನ್ನು ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೋಗಲು ಅವನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಹೊರಗಿನವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅವನನ್ನು ತಿವಿದು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಗಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ಸೋಪು ಮತ್ತು ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನದಿ ಮೂಲ, ಋಷಿ ಮೂಲ—ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೂಲ ಒಂದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದರಿಂದ ನೈತಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈವಾಡವಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಂದ ಅದನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ

ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡವೇ ? ಇದು ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಥಾ ರಾಜಾ ತಥಾ ಪ್ರಜಾಃ ಎನ್ನುವಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

2-30 P.M.

ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ 50 ಭಾಗ ಆ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆದ ರೈತನಿಗೆ ಅವನು ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಆಗ ಆ ಗಂಧದ ಗಿಡಗಳು ನಮ್ಮ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಆ ಮರಗಳಿಂದ ಬರುವ ತೆರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ತೂಕಮಾಡುವಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. 4 ಟನ್ನಿಗೆ 4½ ಟನ್ ತೂಕ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಯಂಕಾಲವಾದ ಕೂಡಲೆ ಸ್ಟೈಕರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಪೀಸ್‌ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವೇಷವನ್ನು ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಮೋಸ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಕಳ್ಳತನಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು, ಅದು ನಿಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು ಬೆಳಗಾದರೆ ಯಾವ ಮೆಂಬರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಯಾವನ ಹಿಂದೆ ದಳ್ಳಾಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಂತಿದ್ದೀರೇ ವಿನಹ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವೇ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಗಂಧದ ಮರವೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೇ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನು ತೂಕದಲ್ಲಿ 4 ಟನ್ ಇರುವುದನ್ನು 4½ ಟನ್ ಅಥವಾ 5 ಟನ್ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗದೊಂದು ಮಾಡಿ ಆ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಪೀಸ್‌ಮಾಡಿ ಗೋಣೀಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಹೊರಗಡೆಯೂ ಕೂಡ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಡಮೆ ಇದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಆದರೂ 6 ಆಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗುಳಕ್ಕೆ 16 ಆಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಡವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ! ಗೊಬ್ಬರ, ಸಿಮೆಂಟು, ಎರಡೂ ಅಷ್ಟೆ. ಸಿಮೆಂಟಿಗೆ ನೀವು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲೂ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಅದನ್ನು ಮಾರುವುದರಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಬೀಜವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ನೀವು ಏನೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ, ಗೊಬ್ಬರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೋ ಅಥವಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೋ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಕಾಗದಗಳ ಅವಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಯಾವ ಭೂಮಿ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದಾರೋ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು, ಅವನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇವನು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು—ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಗುರುತಿಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಳತೆಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಇಂತಿಂಥವನಿಗೆ ಇಂತಿಂಥ ಜಮೀನುಗಳು ಸೇರಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಜಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯನಾದ ರೈತನಿಗೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹೆಂಡತಿಗೆ 10 ಎಕರೆ, ಮಗನಿಗೆ 10 ಎಕರೆ, ಮಾವನಿಗೆ 10 ಎಕರೆ -ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಎಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ರೈತನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರು ಎಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪಾವತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡವಾಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟದಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧ್ಯೇಯ-ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಲಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲೊನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಕಿಟಕಿಗಳು, ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಅವನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಆಗುವುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ದೂರ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ರೋಡ್ ಸೈಡಿನಲ್ಲಾದರೂ ಇಂತಹ ಕಾಲೊನಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಜನರ ಆಪಾದನೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೆವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದೋ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆಸಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ, ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ತೆಗೆಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಸಹ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri G. B. SHANKAR RAO (Hirekerur).—Mr. Speaker Sir, I rise to welcome the Budget for the year 1961-62 presented by the Hon'ble Minister for Finance. While welcoming the budget, I have to place some observations before the Hon'ble House.

Previous speakers have called the Budget a bold one or a hopeless one or some of them have characterised as nothing but the betrayal of

the helplessness of the Government and some have even said that it is a realistic budget. I am not going to characterise the Budget in any manner. I only say that the budget presents a realistic picture of the financial position of the State. Sir, the expenditure estimates for the year 1961-62 are really very very high compared to the expenditure of last year or previous years. This is because the Plan schemes under the Third Plan begin to be operative from the year 1961-62. This is the first yea of the Third Plan. The Third Plan is really ambitious one compared to the size of the Second Plan. It is really big – it is even two times the second plan and exceeds in expenditure by more than 100 crores. It is natural that one would expect that the States will have to spend more during the coming years. The expenditure for 1961-62 is really more as compared to the previous years. One has to adjust the expenditure during the third five-year plan during the coming fiive years. To cover this gap between the revenues and expenditure, the Finance Minister proposes to levy a surcharge on land revenue, a tax on electricity from certain classes of consnmers, he also proposes to raise money from small savings, levy of betterment levy and also increase in water rates. From all these sources, the meney that he hopes to get during the plan period is only Rs. 15 crores as against a gap of Rs. 43 crores. As I have already said, one of the sources which he proposes to adopt is to levy a surcharge on land revenue. I would say that before levying surcharge on land revenue, one has to be very cautious. Our agriculturists have already been taxed with agricultural income tax. I do not think that the surcharge on land Revenue would be very heavy on the agriculturists, but still we have to look to there psychology before levying such a surcharge on land revenue. Instead of proposing to levy this surcharge on land revenue, the Finance Minister should have speeded up survey and resettlement and he should have completed by this time. I am told that by survey and resettlement, the State hopes to get an additional revenue of Rs. 4 crores a year. Thus in the course of five years, the additional revenue to the State would have been Rs. 20 crores if survey and resettlement had been completed by now. After the completion of survey and resettlement, I think the financial position of the State will be much sounder than now. So, I propose that the surcharge that the Finance Minister proposes to levy should be under the condition that it will be waived after the completion of survey and resettlement in the State as otherwise. it will mean an additional burden on the agriculturists. When this surcharge is levied on land revenue, the Finance Minister should see that simultaniously the agriculturists are freed from agricultural income-tax from some of the agricultural commodities from which the yield of agricultural income-tax is not much. Especially, the income–tax realised on the dry produce is far less compared to the total agricultural income–tax collected from all the crops. Only plantation crops yield a good revenue as agricultural income tax and so, I suggest that the other crops may be exempted from this agricultural income tax. If that is done, the agriculturists will be

(Sri G. B. Shankar Rao)

ready to pay this additional burden of surcharge on land revenue which the Finance Minister proposes to levy. I suggest that all agricultural commodities like cotton, groundnut, chillies and others may be exempted from agricultural income-tax because these commodities yield only a few lakhs of rupees as income-tax. If surcharge is levied to the extent of 50 per cent or 100 per eent on the land revenue, the agriculturists will be paying it only once a year and they will not feel it a burden. So, I suggest that the Schedule attached to the agricultural income tax act may be revised to exempt the commodities that I have mentioned. I feel that the present clasification of crops in the schedule is not proper because the schedule is based on the income derived from the lands on which these comercial crops are raised. The crop cutting experiment is a rough and ready method, but it is not a scientific method of assessing the value of crop raised in a particular land. We have got the Statiscal Department and so, I suggest that Government think of assessing the real worth or value of the crop in the land by appointing special staff to calculate the cost of production and the expenditure incurred on raising the crop, the expenditure on manure and such expenditure that may be incurred by the agriculturists for raising commercial crops. On the basis of that, the Government revise the schedule and re-arrage the agricultural commodities in the classifications mentioned in the schedule to the agricultural income tax Act.

The possibility of getting additional revenue by increasing the water rates also has to be examined because we are now spending much money on irrigation projects. Some of these projects are really remunerative. Enormous sums of money are spent by State Exchequer on irrigation projects. If they are not remunerative and if they do not yield good income, it is not worthwhile spending such heavyamounts on such projects. It is in the interests of agriculture to spend money on irrigation; agricultural production will increase. So, it is worthwile to increase the water rates on the lands coming under irrigation projects. There is also the possibility of increasing the State revenue by checking the leakage of revenue in the case of so many departments. For example, the Road Transport Department is making increased revenue year by year; but there is still leakage of revenue in the Transport Department. There is leakage of revenue in the Sales Tax Department also. If these two departments are properly managed or manned, great amount of money may be saved and that would be an additional income to the State. There is one more way of increasing the resources of the revenue; that is, checking wasteful expenditure. the Public Accounts Committee has made recommendations several times that in many items of expenditure, wasteful expenditure may be saved, avoidable expenditure can be saved. I do not know to what extent the recommendations of the Public Accounts Committee ha e been implemented by the Government. I do not know whether the

Government has cared to look into the recommendations made by the Committee.

Now, I shall refer to the working of some of the departments. Last year, Government boldly undertook a programme under the rural communications. The Government really deserve our commendation in this regard because communications is one of the basic necessities. Likewise, Government should have launched a Statewide programme in respect of providing water facilities or drawers The Minister for L. S. G. says that the question of providing water facilities or drawers is left to the panchayats and local boards. In the present set up because of the inexperienced personnel and because of the short funds available at the disposal of the panchayats and the taluk boards, I do not think this primary need will be met effectively by these local institutions—panchayats and taluk boards. Last year, when the Government launched upon a programme of communications, they should have also side by side thought of having a Statewide progoramme in providing drinking water wells in the rural parts.

One very important aspect of othe administration is the acquiring of lands for the extension of villages in rural areas. It has been a subject of discussion for the last three or four years on the floor of this House. The population of the State is increasing day by day. The villages earmarked long ago continue to be the same in extent. People find it very difficult to have enough space for accommodation. Acquisition proceedings in the taluk office are delayed unnecessarily. The delay is not only due to the cumbersome procedure followed under the Land Acquisition Act, but the additional delay is also caused by the people who actually handle land acquisition cases. These cases are sometimes left to the Revenue subordinates of the Taluk offices ; they will unnecessarily prolong them ; they will do all sorts of mischief to see that the proceedings are delayed and people concerned are thereby put to lot of difficulty. This unhappy state of affairs in the Taluk Office should be put an end to.

I have to say something with regard to the Education Department also. The Government is very slow in evoliving a uniform policy in the matter of administration of primary schools in the Bombay Karnataka area. A few days back, the Minister for Education gave an assurance that they would evovle a unifrom system very soon by the commencement of the next academic year. I do not believe that because in spite of our repeated requests on the floor of the House to abollish the school boards and to evolve a unifrom system early, Government has not been able to do it even to-day. I don't believe in the statement of the Education Minister that he will do it by the end of next june. The school boards in the Bombay Karnatak area have been badly managed by the people who are put in charge to handle them.

(Sri G, B. SHANKAR RAO):

Appointments and transfers are made on many considerations. There are many irregularities committed in the matter of appointments and transfers. The affairs are handled by those who have no interest in education. The affairs are entrusted to the persons who are not themselves educationists. So, my suggestion to the Government is, in evolving a unifrom system, the Government should not leave it to the panchayats or taluk boards. If these institutions are left to the taluk boards and panchayats, the samething will happen ; the same persons are there to handle ; the same persons are there to manage the affairs of the primary schools. My suggestion is that appointments and transfers should be left to Government and only supervision should be left to taluk boards and panchayats.

With regard to food production, it has been said of ten times that food production should be stepped up ; but the opportunities to raise larger quantities of foodgrains are not afforded to the agriculturists in proper time. The distribution of agricultural implements or iron and steel to the agriculturists is not done quite in times and also they are not given these things in sufficient quantity. If these needs of the agricu turists are not met in time, it is not fair on our part to ask the agriculturists to increase food production in the State.

With regard to Police administration, many of my friends have already stated much. I do not want to say anything more. The Police Department of the State is the most indisciplined department. Discipline is slackening in that department. The Police have become dishonest, they have become corrupt, I should say there is no discipline in them. Some of the top rank officers of the Police Department have themselves stooped to means of corruption. If these things are not set right in time, it is very difficult to expect security for the public. I know for certain and I can give instances also that the Sub-Inspectors of Police in the taluks are acting as mere agents to the D. S. Ps. in giving regular 'mamool' monthly. Prohibition has become a source of income for them; they get regular income. Sir, the police have gone to the extent of catching thieves and setting them for robbing public money. Two or three days back, I read in the papers that in Chickmaglur, in a police lock-up, the convicts were let loose in the nights and they were made to commit thefts and the booty was distributed among the police themselves. This is a very sad state of affairs in the State. Many friends here have repeatedly ventilated their grievanees against the working of the police department. It is high time that these things are checked and the police department is properly manned by an efficient person.

Sir, on the expenditure side, money would be sanctioned and voted for many of the schemes but they are not executed before the financial year either due to late sanction or not sanctioning at all. The Finance Department should see that money should be made available to

the schemes for which provisions have been made and sanctioned, so that they may be able to spend it before the end of the financial year. Sir, I shall avail of some other opportunity to speak on other departments. I thank you Sir.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet after half-an-hour.

The House adjourned for recess at Five Minutes past Three of the Clock and reassmblel at Forty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

Mr. SPEAKER.—Sri Sunthankar would speak only for 15 minutes.

Point of Order.

†Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, before the Hon'ble Member begins, I would like to bring one important matter to your attention. About four days ago, the Duputy Speaker was in the Chair since you were not well. The Duputy Speaker wanted to go and he asked one of the Hon'ble Members to take the Chair. Dharmaprakasha Sri L. S. Venkaji Rao then took the Chair. I would like to point out that he is not a Member in the Panel of Chairman nominated by you. Therefore, a doubt has now arisen in our minds as to whether the procedings conducted under the Speakership of Sri Venkaji Rao would be valid or not or whether they would become null and void. I am raising this matter to-day in view of the fact that I got the list of panel of Chairman on y now.

Mr. SPEAKER.—It is not the Speaker who has any authority over this matter. I will refer the Hon'ble Member to Article 180 (2) of the Constitution.

> "During the absence of the Speaker from any sitting of the Assembly, the Deputy Speaker or, if he is also absent, such person as may be determined by the rules of procedure of the Assembly, or, if no such person is present such other person as may be determined by the Assembly, shall act as Speaker".

It only means that either the Speaker presides or the Deputy Speaker or one of the panel of Chairman. In the absence of any of these persons, the House has a right to determine as to who shall preside over the proceedings. The right vests in the Assembly as such. I would examine the whole question and I feel that the point of order raised by the Hon'ble Member is correct.

†Sri M. C. NARASIMHAN.—The other day, if I remember right, it was not ascertained whether any of the panel of Chairman was present or not. Secondly, the matter was never put to the House before Sri Venkaji Rao took the Chair.

Mr. SPEAKER.—The House has to decide as to who should preside Anyway, I will look into it.

†Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—Sir, I rise to speak on the budget presented by the Hon'ble Finance Minister. I am reminded of a famous English poem and if I remember correctly, it was by Lord Tennyson.

"Men may come and men may go, but I go on for ever". The same can be said about our Finance Minister and our budget.

"Governments may come and Governments may go, but our Finance Minister goes on for ever and ever".

The same can be said about his Budget.

"Years may come and years may go, but my Budget remains the same". (Laughter).

Sir, this Budget is in no way different from the budgets presented to us for the last four years. The Finance Minister has tried to say that he has presented an accurate picture of the finances of the State but I humbly submit that this budget presents a picture which is far from the accurate financial position of the State. On previous occasions, I called the budget as an outcome of rough guesses but now, I am compelled to describe the budgets presented year after year to us as a collection of manipulations and manoeuvres. I would like to substantiate my statements. Let us look to the position during the last three-four years. We find vast disparities between the budget estimates and the revised estimates, and between the revised estimates and the actuals. Take for example, 1958-59. The surplus according to the budget estimate was computed to be 14 lakhs but in the revised estimatse, the surplus amounted to 240 lakhs. In actuals, they went to the tune of 991 lakhs, *i. e*,, four times bigger than the revised estimates. Take 1959-60. The budget surplus was 48.40 lakhs, in the revised estimates, the surplus was put at 494.80 lakhs and in actuals, the surplus was 677.08 lakhs, that is, 15 times the budget estimate.

[Sri B. H. LAKSHMANIAH in the Chair.]

Similarly Sir, in 1960-61, the srurplus anticipated in the Budget was 107 lakhs and in the revised Budget, it is shown as a deficit of 21 lakhs. We do not know what is going to be the real position in the actuals. That we will come to know later. These are vast disparities. There are disparities between the Budget revenues and the revised revenues. Similarly under expenditure also, there are vast disparities. This is a serious matter for consideration. In the year 1960-61, that is, next year, the defecit is of the order of 431 lakhs as shown. But looking to the performance during the last four years of the Finance Department, I am not prepared to accept this figure as final. For all the vast disparities that we have already got, the House cannot accept this figure as true. The State is laying by a surplus to the tune of 10 crores

and 7 crores. It raises two points. In the first place, we have got to think whether the tax burden that is levied on the people was really necessary. Whether it was necessary or whether it was unnecessary. That has got to be considered by this House.

The next point is that when the Government can lay down such huge surpluses, will it not be possible to use the funds in a more proper manner for the nation building activities. These are all points for consideration. They have got to be seriously pondered over. Then sir, as for the debt position, the Hon'ble Members on this side have already shown how the debt is piling on the shoulders of the people of the State. Now, a time has come to put a limit on the debt that is being raised. Article 293 (1) of the Constitution of India lays down and empowers the State Legislatures to lay down a limit on the debts. So, it is high time that this House passes as enactment putting a limit on the borrowing extent of the State. That is very necessary as debts are piling and piling and the tax-payers are unnecessarily being burdened.

Then sir, I would come to the next point. Whenever I think of the finances of the State and the budgets that are presented every year, I am reminded of an expression in Marathi.

ANEGUNDI KARBAR.

In Marathi, the administration of Anegundi was known for its purity. So, ANEGUNDI KARBAR means chaotic state of affairs. It ultimately means that the finances of the State are in a chaotic condition.

Sir, there are certain points to substantiate my statement here. The programmes in the Budget and not propearly executed. There seems to be no method or plan in the execution of the various programmes and activities that are laid down in th Budget. There is no system of planning in the execution of works. Works are executed in a haphazard manner. Every year, new services are coming up in the form of supplementary demands to the tune of 20 to 22 crores. There are large savings under a number of heads and a number of items and there are also excesses. Huge excesses–large excesses in a number of items are seen. Then Sir, thousands of works are executed without any sanction from the Government, from the Department, I will quote Sir, from the Appropriation Accounts and Audit Report of 19 0. In the year 1958, thousands of works were executed without previous sanction. I will quote:

In 1958-59 under Civil Works 4095 works of the value of Rs. 99,28, 128 were executed without proper sanction. Under 68 capital outlay on irrigation, 980 works of the value of Rs. 1,37,10,075 were executed without proper sanction. Similarly under 68A, Capital outlay on Irrigation—non-commercial, 478 works to the tune of 30 lakhs were executed without sanction. Under 81 capital Out–lay on Civil works, 336 works of the value of 47 lakhs were executed.

Sri M. C. NARASIMHAN.—The author of it is laughing.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Yer, he is a party to this Anegundi Karbar of the State ?

Similarly Electricity, 81A, 280 works to the tune of 35 lakhs were executed without proper sanction. In this way, in all, 6169 works of the value of 3½ crores were executed without proper sanction of the Department. That is the state of affairs.

The next point is, there are no separate accounts for capital and revenue. There are no separate pro forma for capital and revenue accounts and the audit report has been making suggestion in this respect. I will refer to page 28 of the Finance Accounts for 1958-59 ·

> "a separate set of pro forma accounts for capital and revenue accounts for irrigation works has to be maintained. Such account had not been maintained for the past several years in the Mysore State.--Capital and Revenue accounts for the year under report have not been compiled. It is not possible to review the financial results of irrigation works. Unless such separate accounts for Capital and Revenue accounts are kept, it is not possible to judge whether irrigation works are productive or whether it is fruitful or fruitless. Unless such accounts are kept, we cannot know whether we are getting proportionate benefits from these schemes. So, this fact has to be borne in mined and I think Sir, that the Finance Department in future will do well to keep such separate accounts.

Then there are certain points...

Mr. CHAIRMAN.—His time is over.

4-00 P.M.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Then, there are certain funds which are not being properly utilized by the Government. I may mention one such fund, namely, the Passenger Amenities Fund of the Road Transport Department. This fund runs to lakhs of rupees and every year, lakhs of rupees are added to this fund, but this fund does not give any amenities to passengers. We may take the example of the bus stands in important towns like Hubli and Dharwar. This Government is not giving any amenities to passengers while making huge profits out of this concern. I may point out the condition of the bus stands in Hubli and Dharwar. They are in a very bad condition. They are most insanitary and unhygienic. It is impossible for any passenger to stand there for a couple of minutes. The stands there are so filthy. In other respects also, this find is not being utilized at all while the Government is making huge profits from out of the Road Transport Services.

Then, there are a number of Government concerns which are showing losses year after year. Again, I have to refer to the Audit Report. The Government Silk Filatures, Kanakapura, has been

showing progressive losses year after year. The Government Central Workshop at Mercara is showing losses year after year. The Government Silk Filatures, Kollegal is showing losses continuously for the last 3 years. Similarly, the Central Industrial Workshop, at Bangalore has been showing losses year after year. This is a very sorry state of affairs. Year after year, these concerns are putting the Government to huge losses. Government should consider over this matter. I would suggest that a Committee of Experts should be appointed to go into the affairs of all these concerns and to suggest remedies to Government and the Government should take immediate steps to stop all the losses in all these concerns.

Then, Sir, the Finance Minister in the budget presented to us shows a deficit of Rs. 431 lakhs. I have already said that I am not prepared to accept the figure given by him as correct, but for want of other figures let us take his figure for granted...

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What is the correct figure according to your caculations?

Sri B. R. SUNTHANKAR.—If I had been in charge of the Finance Department, I would have given the correct figure.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Shall I take it that the statement which you are making is without facts and figures?

Sri B. R. SUNTHANKAR.—We are not in the Government and so, we are not in a position to give the correct figures. We are here simply to examine and scrutinise what is presented to us and to make our suggestions. I have been making this suggestion on the basis of my experience of the past 4 years.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I rise to a point of order. A ruling has been given that when Government makes a statement, it is not open to a Member to say that it is false unless he has got facts and figures to prove his contention.

Sri M. C. NARASIMHAN.—It cannot be a point of order. The way in which Sri Sunthankar is trying to put it is that he is not prepared to accept it as compeletely correct. It is for the Government to say that it is true. Where is the point of order.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Then, Sir, the Government propose to levy a surcharge on land revenue and also to levy a tax on certain classes of electricity consumers. As far as the surcharge on land revenue is concerned, there should be no objection if the surcharge is to a very small extent only, but according to the proposal of the Government, it is not going to be a small surcharge. A surcharge of 5 to 10 per cent is quite all right. But the additional taxation on electricity consumption is really very objectionable. Government has already taxed electricity consumption and now, it is going to tax it still further. In this connection, I have been stating here again and again that the Government have failed to safeguard the interests of consumers

(Sri B. R. SUNTHANKAR)

particularly where there are monopoly concerns like private electricity companies.

Then, I fully associate with the suggestion made by my friend sri B. G. Khot about the areas merged in the State from the erstwhile princely States. In those princely States, the land revenue was already very high, several times higher than that prevailing in the Khalsa areas. The Maharashtra Government has gone a step forward in Maharashtra State very recently. It has issued orders reducing the land revenue prevailing in the areas of the former princely States which merged in the State. My friend Sri Khot referred to only 12 merged villages in his taluk, but I wood like to say that in all the vill ages which merged from the former princely Indian States in this State, the land revenue should be reduced because there, the land revenue prevailing is already very high. In this respect, our Government should take a note from the Maharashtra Government and emulate their example in reducing the land revenue in the merged areas.

* ಶ್ರೀ ಬಸವನ ಗೌಡ (ಲಿಂಗಸಗೂರ್).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೊನ್ನೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ನನ್ನ ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದು ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟ್ ಎಂದೆನಿಸಿದೆ. ಅದು 431 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಸಾಧನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಛಾರ್ಜನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕವೂ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಮೂಲಕವೂ ಆ ಖೋತಾ ಹಣವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಐದು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಐದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ತರಹ ಕಂದಾಯವಿದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಏಕರೇಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಕಡಮೆ ಇರುವಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಛಾರ್ಜನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಆಗ ನಮಗೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಮತ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತ್ಯಾ ವಾತಾವರಣವಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೋ, ಕೇವಲ ಮಳೆಯ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಬರೀ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡು ತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದರೇನೇ ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬರತ್ತದೆ.

ಈ ವರ್ಷ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿನ ಜೀವನ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತ್ರಾಸಾಗಿದೆ.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಲಿಂಗಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಮುಂಗಾರು ಪೀಕು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮುಂಗಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಳೆ ಹೋದುದ್ದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳು, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ತುಡುಗಿಹಳ್ಳ ಮತ್ತು ಮಾರನಗೆರೆ ಹಳ್ಳ ಎಂಬ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ, ಎರಡು ಸ್ಕೀಮೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಂಡರೆ 15 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂತಹುದರಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಕಾಲುವೆ ಹೋಗಿ, ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಅದು ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಕಾಲು ಅಂಶ ನೀರಾವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ! ಮುಕ್ಕಾಲು ಅಂಶ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಳೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ, ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊನ್ನೆ ಭಾವಿ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಒಂದೊಂದು ಭಾವಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದು ಭಾವಿಗೆ 1 ಸಾವಿರ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 2 ಸಾವಿರ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯೂ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 400-500 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುವು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಹಣವಂತರು, ಜಮೀನುದಾರರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ, ಅಂಥವರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಬಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರಿಗೆ, ಹಣ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ 2 ಸಾವಿರ-ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬರೆದೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾವಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವಂತೆ ಕೆಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಷಾರ್ಟ್‌ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ತ್ರಾಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರ. ಆದರೆ ಮಳೆ ಅಭಾವದಿಂದ ಬೆಳೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ದನಕರುಗಳು, ಒಡವೆವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ, ಸಾಲದ ಕಂತನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೀಡಿಯಮ್

(ಶ್ರೀ ಬಸವನ ಗೌಡ)

ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಲಾಂಗ್‌ಟರ್ಮ್ ಲೋನಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಮುಂದೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಖಾತೆ ವಿಷಯ. ಲಿಂಗಸಗೂರಿಂದ ಗಂಗಾವತಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತ್ರಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಗಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು 3–4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ರಿಜ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಪ್ಲಾನ್ ಆಗಿ, ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿ, ವಾಪಸಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಫೈನಲ್ಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಈ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಈ ಮುಂದಿನ ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು.

ಈ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. 50 ಎಕರೆ ಹತ್ತಿ, ಶೇಂಗಾಯಿ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಜನರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಪ್ಪು ಪಹಣಿ ಬರೆಸುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರು ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 50 ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಬಾರದು. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಈಗ ಟ್ಯಾಕ್ಸುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ದುಃಖಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಇಳಿದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹುಡುಗರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ-ಗೌರವ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಬಹಳ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತರ್ ಜನರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅಂಜುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಹುಡುಗರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸೂಪರ್‌ವೈಸರು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬಡೀತೀನಿ, ಚಪ್ಪಲೀ ತಗೊಂಡು ಬಂದು ಹೊಡಿತೇನೆ ಎಂದು ಹುಡುಗರು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ! ಹುಡುಗರು ಮಾಸ್ತರ್ ಹಿಂದೆ ಗಂಟುಬಿದ್ದು, ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಾಸ್ತರ್ ಪೋಲೀಸರ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮನೆ ಸೇರುವ ಗತಿ ಬಂದಿತು. ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯೊಳಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾಸ್ತರ್ ಜನರು ಹೋಗಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲ. ಗುಡಿಯೊಳಗೇ ಶಾಲೆ ಮಾಡುವುದು, ಗುಡಿಯೊಳಗೇ ಮಾಸ್ತರ್ ವಾಸ ಮಾಡುವುದು. ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಅವರಿಗೂ ಹೆಂಡಿರು-ಮಕ್ಕಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು? ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಡಜನರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹಣ ಕೂಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿರುವ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮೊದಲು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅಭಾವವಿತ್ತು. ಆದರೆ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಾಲೆಗಳೇನೋ ಆಗಿವೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ಎಷ್ಟೋ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದು ಬಾವಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ ಯವರು ಕೈಗೊಂಡ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಸಮನಾಗಿಬಿಟ್ಟು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ವಹಿಸದೆ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬೇಗ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಜನರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಕೆರೆ-ಕುಂಟೆ ಒಳಗಿರುವ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಅಭಾವವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇವಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಿಗೆ ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಗ್ರಾಂಟ್ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಹಿಂದಿನ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆ ರೈತರಿಂದ ಗೈರುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದಾಗ ಈ ಜಮೀನ್ನುಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ರೈತರಿಗೇ ಪಟ್ಟೆಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಅವರ ಹೆಸರಿಗೇ ಪಟ್ಟೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆ ರೈತರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಟ್ಟೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಿರಾಶೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಈಗಲೂ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆ ರೈತರ ಹೆಸರಿಗೇ ಪಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ, ಮತ್ತು ಆ ಜನರಿಗೂ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ವಾರ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ವಾರ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣವೇನಾಯಿತೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ವಾರ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈಗ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಮುಗಿಲನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಹೆಂಡ-ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೀಗ ಪ್ರೋಹಿಬಿಷನ್ ಜಾರೀಲಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಪ್ರೋಹಿಬಿಷನ್ನಿನಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ನೀತಿಯ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿವೆ.

ಡಾ. ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.— ನೀವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸುದ್ದಿಕೇಳಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ, ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವನ ಗೌಡ.—ಕಣ್ಣಾರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿರುವುದನ್ನೇ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಹೆಂಡ-ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಸೋವೀಲ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ತುಟ್ಟಿ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ-ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಡ್ರೈ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಟ್ರೆಜರಿ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಹೀಗಾದರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ!

ಶ್ರೀ ಬಸವನ ಗೌಡ.—ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈಗ ಡಬ್ಬಲ್ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri K. P. KARUMBAYYA (Virajpet).—Mr. Speaker, Sir, I am at the very outset thankful to you for giving me an opportunity to participate in the discussion on the budget. The budget, as I see it and as I peruse more and more, is causing full of anxiety to put it in the words of the Hon'ble Finance Minister. The matters causing anxiety are, the revenue deficit of 4.31 crores, the debt to the tune of 150 to 152 crores for the year ending 60–61 and the task of finding the internal resources to the tune of 110 crores to finance the Third Five-Year Plan of which, there is the apprehension of the people of the State bearing the burden of 43 crores by way of taxation in the next three years to come. The increase in expenditure of the State, further taxation and the assistance we may get from the Centre, which may not comensurate with it, will also cause a good deal of anxiety The fall in the revenue of the Government-managed industries in the State is also a matter for causing anxiety. Last but not the least considerable fall, is found year after year in one source of income and that is, the agricultural income-tax. It may have one repercussion upon the great industry—the plantation industry where there are not less than 2 lakhs of plantation labour involved and where there are not less than 10 lakhs of people depending upon this for their livelihood. This fall in the agricultural incometax, I believe, is considerably due to fall of price of coffee for our inability to get the foreign market and because of the over-production in the State and also because due to the rire in cost of production. These matters are difienitely causing anxiety in the minds of the people in the State, though that anxiety, in the opinion of the Finance Minister, may not be so intense as it is in the minds of the people.

Sir, though it is alarming to most of us, yet, we might take the satisfaction of not having so much of alarm, so much of fear as to jeopardize once hopes in the future finances of the States. That, I say because it is a matter of gratification to find that in the income of the years from 56 to 61, we find that there has been a gradual increase from

direct taxes and indirect taxes and also non-tax heads. It is a matter of gratification that most of the revenues of the State that have been invested on productive purposes in the past are bound to yield a better dividend in the coming years and also, there has been the assurance in the speech of the Finance Minister that the terms of loans from the Centre are going to be very much liberalised and if possibel, it would be free of interest.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, there is a repeated representation and demand from the Members of this House with regard to presence of Ministers in this House. Some time back, the Speaker also pulled them up and asked them to be present in the House as far as possible. Now, except the Health Minister and the Excise Minister sitting somewhere in the corner, no other Minister is here. Important discussions are going on, on the Budget. I request the Chair to pull up the Ministers and ask them to be present in the House when this important debate is taking place. This is the tenth time we are making this request.

4-30 P.M.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, Let us know from the Ministers: Are they interested in the debate or not? If they are disinterested, we may as well wind up and go. What is the use of the Ministers conducting meetings elsewhere. They do not appear to be serious at all. What is the use of Sri Veerendra Patil sitting in a back bench. He has been brought to the front bench, still he prefers to sit in the old Chair.

(laughter).

Mr. CHAIRMAN.—Let the speech of my friend continue.

Sri K. P. KARUMBAYYA.—Sir, a portion of fears appear to be allayed by the possibility of the Sharavathy valley project expenditure being excluded from the plan expenditure. That would put the finances of the State on a even keel. It should also give us satisfaction that the per-capita expenditure of the State has been on the increase, so that it would go to ameliorate the conditions of the ordinary man. That the finances of the State or not so bad and that they are to a considerable extent credit-worthy is also borne out by the fact that our loan floated eight months ago was over-subscribed—a loan of four crores. The credit-worthiness of the State has also stood a successful test a couple of weeks ago when so many people purchased National Savings certificates when the Hon'ble Deputy Minister for Finance had undertaken a Padayatra in certain places. In my small town of Mercera, where the population is only 14,000, she was able to collect in a couple of hours Rs. 1,40,000. That would demonstrate that there is Certainly so much of confidence reposed in the financial credit of the State. There is no chance of this going down. I am therefore sanguine that in the years to come, out of the 110 crores to be tapped to finance the third plan from our internal resources, we would be able to get 10 crores from the drive for National Savings and 14 crores by way of Public Loans. But it is not enough that contributions to the National Savings Certificates

(Sri K. P. Karumbayya)

come from the people of the towns and cities alone, but they should also come from the villagers the average agriculturist should have the satisfaction of having contributed to the developmental activities of the State by purchasing savings certificates and also of having provided something for his future and to posterity.

I am sure, considering the imbalance in development of the various regions, particularly the integrating units of the State, the assistance we will be able to command from the Centre through the third Finance Commission, would certainly be considerable. I am also sure—though I am not in full agreement with the choice of the personnel that the committee constituted to explore ways and means of improving the finances of the State, would make valuable suggestions in the direction as to how expenditure could be curtailed and how sources of revenue could be exploited.

I am however sorry that throughout the length and breadth of his speech, Hon'ble Finance Minister has not been able to explain how he has attempted to introduce a socialist society in the sence of reducing or eliminating the gulf between the rich and the poor. On taxation, he has not been able to give us details concerning the surchage on land revenue and we are therefore unable to say whether the inequality between the rich landlords and the poor agriculturists who are living on subsistence level, would be eliminated at all. So also, about the increase of charges on electricity, no details are furnished. So also, as between the highest and the lowest paid employees in Government services, the ratio that the Government has promised to bring, that is, one : ten, has not been brought about.

On a review of the working of the branches of the administration in the State, I must confess that though five years have elapsed since integration, no uniformity has been established in matters concerning administration in the various regions of the state. To give a few instances; in my district, the so-called royalty on trees to be paid by private owners when they want to redeem them, continues. They have to pay Rs. 2-12-0 per tree which works out to Rs. 115 for a tree of 50 cubic feet. Private owners in adjoining districts in old Mysore, pay Rs. 5 per tree for the purpose of redemption and they get away with small tax. Also, on the floor of this House last year, I raised an objection that there is no justification for the levy of a fee of Rs. 140 on students of colleges in Coorg whereas students of arts and science colleges in old Mysore pay only Rs. 90. Why should students of Coorg be punished with an extra burden of Rs. 50. This should be remedied. Even in a small matter of licence fees on people who are given permits for alcohol, for unit of alcohol, people in Coorg have to pay Rs. 25. If they are presbribed 3 units, they have to pay Rs. 75 whereas in old Mysore, for one permit, a person can have up to 4 units.

Coming to the prohibition policy, I concede that the directive principles enshrained in the Constitution has to be implemented in our State also.

I concede that we have got to make our people very sober for the purpose of saving and helping their own families. But at the same ime, we must have a realistic view of things as they are obtaining in the Country to-day. Unfortunately, though prohibition has been introduced, the evil of drink has considerably increased in all parts. That goes without being contradicted. In my district, it has become something of a cottage industry. It is very unfortunate that even boys in their twenties and thirties have been addicts to drink. In addition to the rigid enforcement of Prohibition policy, I would commend the old temperence movement also to a certain extent. Otherwise, I am afraid that these young men who take to drink so much, will have their future, rather bleak. It is the experience that not only do these young men ruin themselves, but they are also getting sterilised by such methods and therefore, the advocacy of family planning is rendered quite unnecessary.

It may be at the same time considered that in my own State, you were pleased to state that the population has been increased by one lakh. I consider the increase of population in my district to the extent of one lakh is due not because there is any increase in birth rate, but because there has been immigration into the district from the neighbouring State of Kerala. It is very unfortunate that though people from Kerala have been purchaing estates and though they have been recruiting so much of plantation labour from Kerala, what is happening inside their own estates is not being watched by the police themselves. Take for instance, the cow slaughter has been prohibited in our State. But it is going on ruthlessly within these Estates and even the police are afraid of getting into these Estates. So many police stations and out-posts have been abolished in recent years and considering the anti-social elements working in these parts, I would strongly advocate the starting of these police Satations in these places.

Mr. CHAIRMAN.—His time is up.

Sri K. P. KARUMBAYYA.—Sir, Though I have some other points, particularly regarding afforestation, I must concede and I must point out as I have been pointing out year after year that there has been so much of ruthless curring of timber from both the Government forests and private lands. Afforestation has not been going on with the same pace. I have heard this morning that the Hon'ble Minister for Forests that there was a provision of 1,12,000 acres have been re-afforested this year, But I found from the speech of the Hon'ble Minister for Finance that the target fixed is 75,000 acres and of that only 43,000 acres are afforested.

Sri K. F. PATIL.—The Finance Minister will clarify in his reply. It is a mistake. It is only regarding soil conservation. The figures of fuel plantation, teak plantations are not included there. The correct figure is 112 lakhs of acres.

Sri K. P. KARUMBAYYA.—In the case of food production, the Hon'ble Minister for Agriculture has been boosting production. In my own district, though there has been Japanese method of cultivation obtaining for the last 4 to 5 years and though there has been sufficient supply of fertilisers and seeds, it has been very unfortunate...

Mr. CHAIRMAN.—His time is over. He should conclude.

Sri K. P. KARUMBAYYA.—That this year's turnover has been nearly 30 per cent less than that of last year, though there has been sufficient rainfall. It is a matter for Government and expert agencies and research institutions to probe into the matter and of late, it has been brought to our notice that there are some insects which are even destrcying all the paddy or rice in go-downs. I only appeal to the Government to have the matter investigated into through their research and scientific agencies and prescribe certain drugs so that this loss is very much arrested, if not altogether halted.

Sir, though I may have a lot to speak on some other subjects, it has been the impression and it is an apprehension on the minds of the people of Coorg that some how or other, after the integration of Coorg with Mysore, the progress of the district or the erst-while State of Coorg has not been maintained in the same tempo as it was before. They may have certain reasons for that. I am not grudging......

Mr. CHAIRMAN.—He must conclude.

Sri K. P. KARUMBAYYA.—Though I am not grudging, considerable diversion of the funds of the State to the more backward parts of the State for the development of their activities, but at the same time, it must be borne in mind that the progress of the other integrating areas must not be held up for whatever reason. I shall be in a position to substantiate what arguments I have put before the House just now, in the course of another opportunity if I get one, to speak on Demands.

With these works, I thank the Speaker once again.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Mr. Speaker I rise to a point of order. One Minister gets in and another Minister gets out. May I know whose chance it is next to get out. Will the Chair kindly direct these Hon'ble Ministers to stay in their seats here and look into the matters. Whose interest are suffering after all? It is the peoples' interests. I therefore very earnestly appeal to the Chair that a direction be given to the Ministers in this respect. They are now twenty in number. Let the Chief Minister attend to his work. Barring that, out of 19 Ministers, let there be 3 half Ministers and

5 full ministers in this House and 3 half Ministers and 5 full Ministers in the Council.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Let them appoint half-a-dozen Parliamentary Secretaries Sir, so that they may be here always.

Sri M C. NARASIMHAN.—Six Parliamentary Secretaries.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ನರಗುಂದ).—ಸ್ವಾಮಿ, 60-61ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಯೋಜನೆ ಪೂರೈಕೆಯಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಿದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತು ಪಾಲು ಜನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇವರಿಗಾಗಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಹಣ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಸುಧಾರಿಸದೆ ಇರುವುದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ. ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾಟರು ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮು ಎನ್ನುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಆಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಜೀವನ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಊಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಂಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದರೊಳಗೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೂಡಬೇಕು, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು, ಇದು ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಡಾವಣೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಶೀಘ್ರಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಲ್ಯಾಂಡು ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ನು ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೇ ತಡೆದು ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಹೊಸ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಡಾವಣೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ, ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 45,000 ಹಳ್ಳಿಗಳಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡನೇ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಇನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಯೋಜನೆಯೂ ಕೂಡ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿದೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗದಂತೆಯಾಗಿ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಬಸನ್ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಒಂದೇ ವರ್ಷದೊಳಗೇನೇ ಸೆಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟು ರಿಕವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯೇ ವಾಪಸು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ವಾಪಸು ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸುಮಾರು ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ

(ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲು ಮಾಡುವ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವ ಜನಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರ ಒಂದು Agricultural Credit Stabilisation Fund ಎನ್ನುವಂತಹ ಸ್ಕೀಮೊಂದು ಇದೆ. ಇದರಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರಕಾರದವರೂ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು Agricultural Credit Stabilisation Fund ಒಂದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕವೂ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಟ್ಯಾಬಿಲೈಸೇಷನ್ ಫಂಡಿನಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಾಪಾರ್ಸು ಮಾಡಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅಥವಾ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನಾಗಿರುವವನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿ, ಜೋಳ, ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳು, ಆಗಿರುವ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಹತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬೇಕು, ಯಾವ ವೇಳೆಗೆ ಸಿಗಬೇಕು ಅದು ಸಿಗದಂತಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನಾದವನು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದನೋ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯನ್ನು ರೀಸರ್ಚ್ ಮಾಡಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ರಸ್ಟು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಸರಿಯಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ತಕ್ಕ ಫಾಂಡೇಷನ್ನನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಈ ಮುಂಬಯಿ ಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮೈಸೂರು ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿದವೇಲೆ ಗೋಧಿಯನು ರೀಸರ್ಚ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವವರ ಕಡೆಗೆ ಈ ಸರಕಾರದವರು ಏನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ರೀಸರ್ಚಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷವನ್ನಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಾಟನ್‌ನಂತಹ ಭೂಮಿ ಇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹುಳ ಮುತ್ತಿಕೊಂಡುದರ ಕಾರಣ ಒಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂರ್ಣ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ನಾಶವಾದುದು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ಮಾಡಲಗಿರಿ ಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು, ನಮ್ಮ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ತರಷ್ಟು ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯೂ ಹೋಗಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಾಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು, ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಷ್ಟವೇನಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ತಾವು ಸಂಶೋಧನೆ ಕಡೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಬೇಗಡನೆ ಮಾಡಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಗೋಧಿ, ರಾಗಿ ಫಸಲುಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯದೆ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಿ. ಒ. ಟೂ. (C. O. 2) ಬೀಜ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸುವವರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದೆ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವದಾದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವವರ ಕಡೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸುಧಾರಣೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5–00 P.M.

ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳ, ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ತಿ ಮರೆತಂತಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ನುರಿತವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈಗಲೇ ಹದಗೆಟ್ಟಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹದಗೆಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್)

ದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ. ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಈಗಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಇದು ಈಗ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇರುವಂತೆ ತಜ್ಞರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮ ತುಂಬಾ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಶಯವಾಡಿ ಉಳಿದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ 1661-62ನೇ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೇವಲ 15 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಈ ವರ್ಷ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ಶುರು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಈ ವರ್ಷ 47½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ವರ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಟೇಟುಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಆದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸದರೀ ಮದ್ರಾಸ್ ಅಥವಾ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಆದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ ಕಡಮೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1947 ರಿಂದ 1957 ರವರೆಗೆ 40.51 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ

ದ್ದೀರಿ. ಯೋಜನಾ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 2ನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಸುಮಾರು 145.13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ 136 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟಾರ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಕಡಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಿವೈಜ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ 136 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದುದು 140 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವೇನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು 142 ಕೋಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೋದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಹೋದ ವರ್ಷ 144 ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವರ್ಷ 136 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆದಾಯ-ಖರ್ಚು ಇದೆಯಲ್ಲಾ!

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ತಾವೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಹೋದ ವರ್ಷ 147.92 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷ ಅದರಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆಗೆ ಖೋತಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಖೋತಾ ಮಾಡುವುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಟ್ಟು 29 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜನರಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್ ಷಿಪ್ ಐಟಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ಅದೂ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಟೈಂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಹಣ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು, ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಇರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೇ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಈಗ ನೀವು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ? ಬೇರೆ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ)

ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋರಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರೂ ಸಹ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಫ್ಲುಯನ್ಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು, ಸಣ್ಣ ಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಕೆಲವುಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವೊಂದು ಸೌಕರ್ಯವೂ ಅಷ್ಟಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವವರೇ ಅಂಥಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯದಿರುವುದು ಇದು ಒಂದು ನಮ್ಮ ದುರ್ಲಭವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಭಾರಿ ಬಾರೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ನಾವು ಕಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 20–25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ಅಪ್-ಗ್ರೇಡ್ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಬಂದರು. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ ನೀವು ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ನಾವು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಚೆಗೆ ಯಾವ ಕಾಲೇಜನ್ನೂ ಅಪ್ ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಗತಿಯೇನು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಈಗ 3ನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 3 ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಅಪ್-ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಅಪ್-ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ - ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಬಿಡಿ. ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರ. ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಜನರಲ್ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೇಳುತ್ತೀರ. ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನುತ್ತೀರ. ಅದೇ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಲನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿ, ನೀವು ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪಾಲಿಸಿಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜು ಕೊಟ್ಟಿರಿ? ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯೇ? ನಮ್ಮ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೇ ಬೇರೆ ಪಾಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹೀಗೆ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೇ? ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿ ಹರಿದು-ಹಂಚಬೇಕೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡದಿರಲು ಎರಡು ಪ್ರಬಲಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟೀಷಿಯನ್ ಭಟ್‌ರವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 21 ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟನ್ನು ಹರಿದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ಕಳಸಕ್ಕೆ ಅಥವ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಊರಿಗೆ 60 ಮೈಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ತೆಗೆದುದರಿಂದ ಏಕಾನಮಿ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇವತ್ತೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು, ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ತೆಗೆದರೆ, ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಬಾಕಿ ನೌಕರರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಪೋಸ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಏನೂ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ.ಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಇದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಸ್ಟಾಫ್ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿದ್ದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣದಾಗಿರಬೇಕು, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಡಾ॥ ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದ್‌ರವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿರುವ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರೀ-ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಮೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಕೇರಳದಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಗಿಯಿತೇ ? ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ; ಹೇಳಿದೆವು, ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟೆವು ; ಆದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೋದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರು ಹೋದಾಗ ಆ ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟದ್ದು ಏನಾಯಿತು ? ಕೆಲಸ ಏಕಾಗಿಲ್ಲ ? ಜನಗಳ ತೊಂದರೆಯೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆಯೆ ? ಜನಗಳಿಂದ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪರ್‌ಸ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಹ್ಯಾಬಿಟ್ಟೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗಲಾಗಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಾಗಲಾಗಲಿ, ಕೆಲಸಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಜನಗಳ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸಾಲ್ವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಖುದ್ದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಲ್ತ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು, ಪಾಟೀಲರು,

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ)

ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಮೊದಲಾಗಿ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೊಬ್ಬನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಬ್ಬರೂ ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಬೇಸಿಕ್ ನೆಸಿಸಿಟಿ; ಅದರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಉಪಯೋಗ ?

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಶರಾವತಿ, ನುಗು, ಭದ್ರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಕಾಡನ್ನು ಬೇರೆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಫಾರೆಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. 1959–60 ರಲ್ಲಿ 392 ಲಕ್ಷ, 1960-61 ರಲ್ಲಿ 383 ಲಕ್ಷ 1961-62 ರಲ್ಲಿ 373 ಲಕ್ಷ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಆದಾಯವಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಡಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಯಾವ ಫಿಗರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೀರ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಬಜೆಟ್ ಮೆಮೋರ್ಯಾಂಡಮ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅಫಾರೆಸ್ಟೇಷನ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು; ಶ್ರೀ ರುದ್ರಪ್ಪನವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬತ್ತದ ಪೈರಿಗೆ ಹುಳು ಬಿದ್ದು ಶೇಕಡ 25-30 ರಷ್ಟು ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಭತ್ತವನ್ನು ಹುಳು ಕೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ರೆಮಿಡಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯದೆ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ.

Sri H. S. RUDRAPPA.—Now, it is brought under control.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯ ರೈತರಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕು. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಪೈರು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಪೂರ್ತಿ ಬತ್ತ ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು. ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಗೋಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೋಡೌನ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿ ಗೂಡ್ಸ್ ವ್ಯಾಗನ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಲ್ವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಫಲಕಾರಿಯಾದ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನೀವು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಗೂಡ್ಸ್ ವ್ಯಾಗನ್ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇವತ್ತು ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು ಬರೀ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುತ್ತಯೇ? ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟನವರ ಹತ್ತಿರ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ

ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ನಡೆಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಫುಡ್ ಪ್ರೈಸಸ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ! ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೇ; ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ತಾವೇ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ರೂಪಾಯಿಗೆ 1½ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಾನೀಗ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ–ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಘಟ್ಟಿಗರೇ ವಿನಾ ಇವರ ಕೈಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಟೇಟ್ ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟಲ್ಲ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟಿಗೆಷ್ಟು ಪವರ್ಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಫೇರ್-ಪ್ರೈಜ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನಾದರೂ ಇವರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೇನು? ಅದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೀಗೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗದೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಬಾಕಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೀರಿದೆ. ಹಾಗೇ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜ್ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಬಾಕಿ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ. ಈ ಬಾಕಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್-ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಶೇ. 90 ರಷ್ಟನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ತೆರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲೇ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆ ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ನಾನೀಗ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ವಸೂಲು ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಈ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ–ಆಟೋಮೋಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಟೈಲರಿಂಗ್ ಇಂಥ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಈ ಸಿವಿಲ್-ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಈಗಲೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಇನ್ನು ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ..

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಕೇವಲ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗೇ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು–ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ಯಾಟರ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಮೊದಲು ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಈಗ ನಾನು ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ದಿವಸ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಆ ರಾಜಾಜಿನಗರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ—ರೈಲ್ವೆ ಲೈನಿನ ಬಳಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ಲಂ ಬಿದ್ದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಯಾರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಹಾಗೆ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಇವರೇನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಹಣವೆಲ್ಲ ಲ್ಯಾಪ್ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತ ಹದಗೆಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಸ ಗುಡಿಸತಕ್ಕವರಿಲ್ಲ. ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ಆಫೀಸರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಿಗವೆಲ್ಲ ಮಸಾಲೆದೋಸೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಹೋಟಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಕಣ್ಣು ಬೀಳದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ–1961-62ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನಾನೀಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಆ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ–ರಾಜಕೀಯ–ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಆ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗೇ ಇದೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ 25 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವರಮಾನ 3–3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಬಾಬು ವಿನಾ ಮತ್ತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಉಭಯತ್ರರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 75-80 ರಷ್ಟು ಜನರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇ. 25ರಷ್ಟು ಜನರು ಮಾತ್ರ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶೇ. 25ರಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರ ಪಾಡನ್ನು ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು! ಈ ದಿವಸ ಯಾವುದಾದರೊಂದೂ ಹಳ್ಳಿಗೊಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಅವರ ಷೇರ್ಪನ್ನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ

ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಂದ ಯಾವ ಫೋರ್ಷನ್ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳದೆ ನಗರದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ 20-25 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೋ ಈಗಲೂ ಹಾಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಹಳ್ಳೀ ಜನರ ಜೀವನ ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ, ಅವರು ಹೇಗೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಳೆ-ಬೆಳೆಗಳಿಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಅವರು ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ಹೊಸ ಸಾಲ ಹುಟ್ಟದೆ ಅವರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಬೇಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

5-30 P.M.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಇದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ 1200 ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪುನರಾಲೋಚಿಸ ಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 1200 ರೂ. ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವಿದ್ದರೆ ಅಂಥವನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಅನೇಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಫೀಜ್ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಜನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಬಡವರಿಗೆ ಆಗುವ ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡತನದ ಮೂಲಕ ಸ್ಕೂಲು ಫೀಜು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಫೀಜ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯ ಲಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ)

ಸ್ವಾಮಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿಯ ಬಡವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಲ್ಲ. ಕೈಮಗ್ಗ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನನಾರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿರುವ ಚರ್ಮದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗಡಿ ಚಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಭಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೇ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೆ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹರಿಜನರು ಮುಂದೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದೇಯಿರುವುದರಿಂದ ಇತರರು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರದಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮಗೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೇ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಾವೇ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೇವೆ.

ಹರಿಜನರು ಒಂದು ಬಸ್ ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ತಾನೆ ? ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಬಸ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇದ್ದರೆ ನಾವೂ ಸವಾಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಡಿರಿ. ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಿಮ್ಮಂಥವರಲ್ಲ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೂ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ನಾವೇ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹರಿಜನರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯವರು ನಿಮಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಬಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಬಸ್ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು

ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಖಾಸಗಿಯವರು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಸ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯಲು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲಿಯನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಾರಿಗೆ ಶಾಖೆಗೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ I.A.S. ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಸ್ ವ್ಯವಹಾರ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆಯೇ ? ಆದುದರಿಂದ ಬಸ್ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ, ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜು, ಮತ್ತು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವುದು ಶೇಕಡ 18 ಭಾಗ. ಇದುವರೆಗೂ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ಓದಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 18 ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 25 ರಷ್ಟು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಉಳಿದುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ 25 ಅಥವಾ 30 ಜನ, ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲೀ, ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ನಿಮಗೆ 18 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ರಿಸರ್ವ್ ಆಗಿದೆ, ಅಷ್ಟು ಸೀಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಮುಗಿಯಿತು. ತಾವು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪೂರೈಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪದೇ ಪದೇ ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಬೇಸರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇವೊತ್ತಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಮಂಡ್ಯ).— ಸ್ವಾಮಿ. 1961-62ರ ಆಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಟ್ಟಂಥ ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಹಾಗೂ ಕೈಕೊಂಡಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯದ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಚನೆಬಂತು. ಪೂಜ್ಯ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅವರ ತ್ಯಾಗ ಬಲದಾನ ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಈ ರೀತಿಯ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅನ್ನ, ಹೊದಿಯುವ ಬಟ್ಟೆ. ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಮನೆ, ಧರ್ಮದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪೂಜ್ಯ ಗಾಂಧೀಜಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರಿಗೇ ಇದು ಗೊತ್ತು. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು, ಹಳ್ಳಿಯ ಪರಿಚಯವಿರುವವರು, ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನದವುಟ್ಟ ಇಂದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವವರು. ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ಬಹುತೇಕಮಂದಿ ರೈತರು ಈ ಸುಖೀರಾಜ್ಯದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ? ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಅವರ ಅನುಭವದಿಂದಲೇ ಅರಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ರೈತ ತನಗೆ ಬೇಸಾಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆಗೆ ಬೇಕಾದಂತ ಗುಳವಗ್ಯೈರೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಅಶಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೃತಕಗೊಬ್ಬರ, ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಅದು ಬೇಕಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲತೀತವಾದಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನಾಕಾರಣಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು, ಅದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇಸಾಯವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತಗಲತಕ್ಕ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ವಿಷಯ ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಶಕ್ತರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ರೈತ ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೈತನು ಬೆಳೆದಂಥ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ರೈತನನ್ನು ಶೋಷಣೆಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ದಳ್ಳಾಳಿ. ಈ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ರೈತನು ಬೆಳೆದಂಥ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಡೆ ಈಗತಾನೇ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅನೇಕರು ರೈತರು ಇಂದು ಬೆಳೆದಂತ ದವಸವನ್ನು, ನಾನಾಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಹಾವಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಾನಾರೀತಿಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬಹು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸುಮಾರು ಆರುಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ, ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕೂಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸುಖ ಗಗನಕುಸುಮದಂತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಹಳ್ಳಿ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ದೊರಕಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೇಜು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗು ಕಾಲೇಜು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೇಜು ಇಂತಹ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಖಾಸಗಿಯವರು, ಮುಂದೆ ಬಂದು ದೇಶಪ್ರೇಮವಿರುವವರು ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಜನತಾಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ರಿಜಿಸ್ಟರುಮಾಡಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಂದಲೂ ಆಗ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಕಾಲೇಜಿಗಾಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಇಂಜನೀಯರಿಂಗು ಕಾಲೇಜಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಮೊದಲು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಅಪದ್ಧವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಈ ಸಭೆಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ತಾವೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ನಾನು ಅಸೂಯೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು

ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಕಾಲೇಜು ನಡೆಸಲು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಏನೇನು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು ರಾಜಕೀಯ ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ದೊರಕುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಮರಿಯಪ್ಪನವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಜನ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುವ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಮಾನ್ಯಅರ್ಥಸಚಿವರಿಗೆ ಅವರ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂದಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಅಡ್ಡಿಗಳೇನೇ ಬರಲಿ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡದೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲೇಜನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿರುವುದು ಸೇರಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡಲು ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಎಲ್ಲರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತರಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಈ ಕಾಲೇಜನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಭೂಮಿ ಕಂದಾಯದಮೇಲೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರೂ ತಮ್ಮ 1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಾ ಈಗ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಆಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಕಂದಾಯವನ್ನು ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಂತಹ ಸರಕಾರವನ್ನು ಧೂಳಿಪಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ರೈತನ ಮೇಲೆ ಯಾವತರಹದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ನೋವೂ ಆಗುವಂತೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡುವಂತಹ ರೈತನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು, ಇಷ್ಟೊತ್ತು ನೀವು ಕಂದಾಯ ಹಾಕಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಲಿ ರೈತನ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಕೂಡ ಅವರೂ ಹಳ್ಳಿಯವರಾಗಿ ಈಗ ಸರಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ರೈತನಿಗೆ, ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳ ಕಡೆ ಗಮನವಿತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡದೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈರೀತಿ ಕಂದಾಯ ಹೇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಿವೆ. ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ, ನಾವು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದೇವೋ ಅಥವಾ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿನ ರತ್ನಗಂಬಳಿಗಳು, ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅಲಂಕಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾದ ಜನ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ವರಿರುವಾಗ ಸರಕಾರ ಅಂತಹ ಕೋಟ್ಯಾದೀಶ್ವರರ ಮೇಲೆ ದುಭಾರಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸ ತುಂಬಲು ಅಂಜುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೇಚಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಇದೆ ಇತರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರತಕ್ಕ ಈ ಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲು ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇವರನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೈತನ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಕಣ್ಣೀರು ತರುವಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೂಜ್ಯ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತ್ತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಕ್ಕಂತೆ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಗ್ರೂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವಾಗ ಸ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 75 ಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ರೀತಿ ಗ್ರೂಪುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಗೆ ದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಚಿವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದುದು. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪೂಜ್ಯ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಈಗ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಡಳಿತ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು, ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗುವ ಮಾರ್ಗ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತ್ತಿಗಳ ಮೂಲ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಂಡು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಶಾಂತಿಗೆ ದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗದ ರೀತಿ ಗ್ರೂಪುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕಾದ ಹೊಣೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದು ವಯೋವೃದ್ಧರಾದ ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು ವಯಸ್ಸಿಗ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೆಲೆಕೊಡದೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದ ಉಳಿವಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ದೇಶಾಭಿಮಾನರ ಹಿತಜನತೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಇಂದು ಸ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವೇಶ. ಅಸೂಯೆ, ಪಾರ್ಟಿ ವೈಶಮ್ಯ. ಇವುಗಳಿಲ್ಲದ ಊರುಗಳೇ ಅತಿ ವಿರಳ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಶಾಂತಿ ಕೆಡದಂತೆ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಗ್ರೂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಹೊಸ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟರು ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ನೀತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಚಿವರಿಗೆ ದೇಶಪ್ರೇಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನತೆ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಇಂದು ಮಂಡ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರೂಪುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹದಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯಾವದೇ ತೀರ್ಮಾನ ವೈಶಮ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಿರಬಾರದು. ಶಾಂತಿಯ ಕಡೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವಂತಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದೋಷವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರೂಪುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ತಮಗ ಯಾರು ಬೇಕಾದವರು, ತಮ್ಮನ್ನೇ ಯಾರು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನ ಬದಿಗೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಚಿವರು 2 ಫರ್ಲಾಂಗು ದೂರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಸೇರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೂ ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಒಂದನ್ನು 5 ಮೈಲಿ ದೂರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರಕ್ಕೆ

ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಅಂತಹುದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರೆವಿಗೂ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ನಾನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ವಿಷಯದ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅವರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಖಾತೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಚಿವರ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಒಮ್ಮೆ ಭೇಟಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂಬಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಕ್ರಮ್ರಾಕ್ಮಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕಿರುವ ಜಾಗ ಸಾಕು ಅಕ್ರಮ್ರಾಕ್ಮಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂಬಾಲಕರ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ರಮ್ರು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಪುನಃ ಆರ್ಡರು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇದು ಹೇಗೆ, ನ್ಯಾಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂತಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಚಿವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಏನೊಂದು ಹಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಹಾಲಿಇರುವುದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಫ್ರಮ್ ಅಂಡ್ ಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅವರು ಬರೆಯಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸೆಕ್ರಟರಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿತು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 2 ಕೋಟಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಡಳಿತದ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ನಿಲುವು ಜಯಪ್ರದವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಸಚಿವರು ಈ ವರ್ಷ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಖಾತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೊದಲನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೂ ಕೂಡ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದರಿ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಾದರೂ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈಗ್ಗೆ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಇವತ್ತೂ ಅದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಿರಲಾರದು. ಬರೀ ತಿಗಣೆಗಳು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಸದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೇದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಡಾ. ಕೆ. ಕೆ. ಹೆಗ್ಡೆ.—ಮಂಡ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ನಾನು ಹೋದುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೇ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೋಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೂ ಎಲ್ಲ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿಸುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ರೋಗಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೇ ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಜನ ಆ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಹೊರತು ಬಡವರಿಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ ಸಹ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise and meet again tomorrow at 1 P. M.

The House adjourned at Five Minutes Past Six of the Clock to meet again at one of the Clock on Tuesday, the 28th March 1961.